СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 12. Джерзи Ситі, Н. Дж., середа, 16. січня 1929. VOL XXXVII. No. 12. Jersey City, N. J., Wednesday, January 16, 1929. THREE CENTS.

ХТО НЕ КОЛЯДУВАВ, ЦЕЙ ЩЕДРУЄ НА РІДНУ ШКОЛУ В СТАРІМ КРАЮ.

БУДЕ СКЛИКАНА НАДЗВИЧАЙНА СЕСІЯ

І ТО В КВІТНІ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ФАРМЕРСЬКОЇ ПРОБЛЕМИ І ТАРИФИ.

ВАШИНГТОН, 15. січня. — Гувер відбув сьогодня довшу конференцію з Лонґвортом, предсідником палати послів що-до програми надзвичайної сесії 71-го Конґресу. Лонґворт був довгий час противником скликання надзвичайної сесії, а тепер заявляється за скликанням і то по можности сейчас по інавґурації Гувера.

Сесія така буде вже цілком певно скликана і то виключно для фармерської справи і тарифової. Скличуть її в квітні б. р.

ОПОЗИЦІЯ ПРОТИ ПАКТУ КЕЛОҐА РОСТЕ.

СЕНАТОРИ ДОМАГАЮТЬСЯ ВІД КОМІТЕТУ ДЛЯ СПРАВ ЗАГРАНИЧНИХ АВТЕНТИЧНОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ДОГОВОРУ.

ВАШИНГТОН, 15. січня. — Через три і пів години зводили сенатори формальну боротьбу з приводу договору Келоґа-Бріяна. Вкінці сенатор Рід поставив резолюцію, що взиває Сенатський Комітет для справ заграничних подати сенатови точні вияснення, як треба розуміти цей договір. Сенаторам ходить о офіціяльну інтерпретацію уряду.

ОБЛЕКШУЮТЬ АВТОМОБІЛЕВИЙ РУХ.

В ЧАС, КОЛИ ЛЮДЕ СПІШАТЬ ДО ТЕАТРІВ.

НЮ ЙОРК, 15. січня. — Представники міста і театрів конферували з поліційним комішінером Ґвейленом у справі улекшення автомобілевого руху в театральній дільниці в часі, коли люде спішать до театрів. Ходить о полосу між 38 і 59 улицями і між шестою і восьмою евенями. В тій частині находиться 100 театрів, до яких вчащає денно вечерами 160,865 осіб.

На разі принято деякі постанови для проби. І так: театри зобовязалися одні зачинати представлення в год. 8.30, а другі в 8.50 вечером. Установлено театральну полосу, серед якої не вільно автомобілям звертати з вулиці до евеню і навпаки. Не дозволено їздити тою полосою босам, трокам і т. п. А публику просять не заїзджати автомобілями під сам театр, а висідати один бльок перед театром і в той спосіб облекшити рух.

СМИТ В ОЛБАНІ.

КАЖЕ, ЩО БУДУЧИ ПРИВАТНОЮ ЛЮДИНОЮ, ПОЧУВАЄ СЕБЕ ЧУДОВО.

ОЛБАНІ, 15. січня. — Бувший говернор Алфред Смит відвідав капітоль, говернора Рузвелта і знакомих. Найбільше ним врадувався його улюблений пес Джеф, який дуже посумнів, коли Смит опустив Олбані. Смит каже, що забере його з собою, як тільки перенесеться до нового мешкання.

ТУТ ЗИМА, А ТАМ СПЕКА.

В НЮ ЙОРКУ ВМИРАЮТЬ ЗІ СТУДЕНИ, А В БУЕНОС АЙРЕС З ГОРЯЧІ.

НЮ ЙОРК, 15. січня. — За послідні 24 години перебула метрополія студінь, якої тут вже давно не було. До 10 жертв студені, що померли вчора, прибуло ще дві жертви.

БУЕНОС АЙРЕС, Арґентина, 15. січня. — Тут така горяч, що хто може, втікає над беріг моря. Температура виносить 99.5 степенів. Богато людей померло від спеки, а ще більше захорувало.

ЛИНДБЕРҐ ЗЛЕТІВ ВНИЗ ЧЕРЕЗ СНІГИ.

СЕНТ ЕЛМО, Ілінойс, 15. січня. — В дорозі з Індіянаполіс до Сен Луіс, треба було злетіти Линдберґови вниз і перервати лет через сніговицю, що завалила снігом його тримоторовий моноплян Форда.

ЗА ПЯТЬДНЕВНИЙ ТИЖДЕНЬ ПРАЦІ.

МАРМУРОВІ РОБІТНИКИ І МУЛЯРІ ДОМАГАЮТЬСЯ ПЯТЬДНЕВНОЇ ТИЖНЕВОЇ РОБОТИ І ПІДВИШКИ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТНІ.

НЮ ЙОРК, 15. січня. — 1,500 мармурових механіків грозять страйком, коли Товариство мармурових підприємців не згодиться на пятьдневний тиждень праці і денну платню в сумі $14. Того самого домагаються мулярі, але з тим, що їх денна платня має виносити $15.50. Є надія, що робітники добються свого.

СУХІ ПРОПОВІДНИКИ.

100 ПАСТОРІВ ПІД ПРОВОДОМ ПРОТИСАЛУНОВОЇ ЛІҐИ ЗАЯВЛЯЄТЬСЯ ЗА ФОРСОВАННЯМ ПРОГИБІЦІЇ.

НЮ ЙОРК, 15. січня. — В Юніон методисто-єпископальній церкві при 233 Вест 48 улиці відбулися збори, скликані Протисалуновою Ліґою. В тих зборах взяло участь 100 протестантських пасторів. Всі вони заявилися за піддержкою Гувера і за форсуванням прогибіції. Твердили, що автомобілеві, залізничні і летунські рухи та нові машини вимагають повної тверезости. А дотого економічний добробут можна завдячити в великій мірі прогибіції. Тому вже задля того самого належить її придержуватися і форсувати.

ІНДІЯНСЬКЕ ПЛЕМЯ, НІКОМУ НЕВІДОМЕ.

НЮ ЙОРК, 15. січня. — Д-р Герберт Спенсер Дикей повернув з піврічної подорожі по джунґлях Венецуелі і Коломбії. Він подає, що знайшов у тих пущах індіянське племя, з якого вже лишилося тільки 150 членів. Всі вони на вимертю. Нічого не роблять, тільки спять і смокчуть кокаїну, а живляться овочами і свого рода бульбою, яку одинокy тепер управляють.

ОДЕСЬКИЙ РОБІТНИЧИЙ ТЕАТР.

Цього року в Одесі почав працювати одеський робітничий театр, що його створено в філії Одеської Держдрами. Мета цього театру — пляново обслуговувати робітничі клюби Одеси. Театр щільно поєднує свою роботу з культосвітньою роботою в Одесі, надсилаючи своїх керівників до клюбних драмгуртків і популяризуючи свою роботу через „Товариства „друзів робтеатру". Театр обслуговує також дитячого глядача. Цього сезону театр має дати 5 вистав для дорослих і дві вистави для дітей. У репертуарі: „Любов і дім", „Інж. Мерц", „Товариш", „Рейки гудуть", „Багно", „Місяць зліва". Для дітей „Хо" й „Федько Халамидник". Влітку робітничий театр має обслуговувати робітничі садки, курорти й будинки відпочинку Одеси.

ЖІНОЧА ПОЛІЦІЯ.

Лондонські „поліціянтки" агітують дуже за введенням та поширенням жіночої поліції у всіх краях. Начальниця, пані Оллян, виголосила в тому напрямі ряд відчитів у Чехословаччині й Мадярщині.

АРЕШТОВАНО ЦІЛУ РЕДАКЦІЮ.

Поліційна влада в Трієсті арештувала цілу редакційну колеґію щоденника „Горіска Страца". В льокалі редакції викрито великі засоби амуніції.

НАСТУП НА ВОЛИНЬ.

В останніх часах польська преса на Волині розпочала кампанію проти українських приватних гімназій на Волині. Гімназії в Луцьку закидають комунізм і власти вже почали слідство проти директора цієї гімназії, Власовського, домагаючися від нього, щоби він залишив свою посаду. Те саме діється і з гімназією в Рівному, якій закидають, що її учні висших клас ведуть протидержавну пропаганду. Поліція почала вже вести допити проти усіх учнів, що належать до пласту.

НАУКОВА РОБОТА КИЇВСЬКОЇ ФІЛІЇ ІНСТИТУТУ Т. ШЕВЧЕНКА.

Почала роботу секція студіювання поетики Шевченка при кабінеті вивчення Шевченківської творчости Київської Філії Інституту. Тепер секція складає словник Шевченкових римів, розписуючи на картки „Кобзар". Цей словник має вийти біжучого року. У дальшому пляні роботи секції стоїть вивчення соціольоґії форми Шевченкових творів, аналіза поетичної мови Шевченка, зясування її жерел і соціяльної зумовлености.

ВІДШКОДОВАННЯ ЗА УВЕДЕННЯ ЧУЖОЇ ЖІНКИ.

Суддя Морісон в Венкувер засудив свящ. Самуїла Робертсона Орр на 2,615 долярів відшкодування, які має заплатити Дж. Гордонови Флек за уведення його жінки. До того Флек дістав цілковитий розвід від своєї жінки.

АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ПОЛЬСЬКИХ ЗВІРСТВ.

PROTEST AGAINST POLISH OUTRAGES.

POLISH OUTRAGES PROTESTED BY UKRAINIANS OF SEYMOUR.

A mass meeting was held December 30, 1928 at 22 Church St., Seymour, Conn., by the Orthodox Ukrainians of St. Michael's Church, Local society of Ukrainian National Association and "The Enlightment" of Seymour, Conn.

The purpose of this meeting was to send a protest thru Frank B. Kellogg, Secretary of State, Washington, D. C., to the Polish Government to stop the horrible deeds which the Poles are practicing upon the Ukrainians of Lviv (Lemberg) of Western Ukraine which have fallen under the rule of the Polish Government after the Polish and Ukrainian War in 1918-1919 in which the Ukrainians fought for their independence.

On November 1-4, 1928 a terrible massacre of the Ukrainians occured when the Ukrainian people were on their way to the cemetery to pay homage to their war heroes who have fallen for their independence. Men, women and children were beaten by the Polish mob, many were fatally wounded. On preceeding days the fanatical Polish mob which the Polish police did not stop, continued to do their merciless deeds destroying private homes, public institutions and stores, property of the Ukrainian people.

Members of Ukrainian Orthodox St. Michael's church, Local Brotherhood of Ukrainian National Association and "The Enlightment" Ukrainian society of Seymour, Conn., held a meeting at 22 Church St., Dec. 30, 1928, where adopted resolution was as follows:

Requesting Secretary of State, Frank B. Kellogg, Washington, D. C., to join in a protest against Polish pogrom which has been made by the Polish mob upon the Ukrainian people in Lviv, the capital of Western Ukraine on November 1-4, 1928 when the Ukrainian people gathered to celebrate and hold church services in memory of the Ukrainian heroes who have fallen for the Ukrainian independence in the Polish and Ukrainian war in 1918-1919.

We are asking Secretary of State Frank B. Kellogg to use his influence with the Polish Government to prevent oppressions against the Ukrainians who have fallen under the Polish occupation.

Elected Chairman: Sam Wityak; Secretary: Andrew Predzimirski.

"The Seymour Record" and „Ansonia Sentinel".

НАФТОВА ПАНАМА В РУМУНІЇ.

Слідча влада зависила в урядуванню директора нафтового відділу в міністерстві торговлі й промислу Дамаскіна. В найблизчих днях мають наступити дальші сензацийні арештування.

БАНДИТСЬКИЙ НАПАД МАЗУРІВ.

Господар Яків Рибка з Тевчиць, п. Радехів, справляв дня 22-го листопада м. р. весілля. Між гостями було багато молоди, яка час від часу переплітала весільні пісні національними. То дуже не подобалося кільком мазурським зайдам, стшельцам і вони, узброївшись в порядні друки, вдерлися до хати й почали бити гостей. Коли вибіг з другої кімнати властитель дому, щоб стримати розбишак, то його побили до крови й потім кинулися до молодої та її побили. Цікаве, що до нині не зайнявся тою справою жаден поліціянт і навіть не списав протоколу.

ПОЛЬСЬКА ПРОПАҐАНДА.

Поляки видали у Парижи для пропаґанди польської справи серед чужинців великий альманах п. з. „Almanach Polonais". Рік видання не поданий, але ця брошура могла вийти при кінці 1925 р. або на початку 1926. р., як це виходить з деяких дат у цій книзі. Самособою на сторінках альманаху представлено всю велич Польщі, але інформації досить тенденційні. Подивімся н. пр., що пишуть в рубриці „населення": Поляки заселюють великі території, що положені на заході від Одри аж поза Двину та Дніпро. Населення польської держави виносить: 18,811,550 Поляків (69,-2%), потім 3,883,000 Українців (14%), Жидів — 2,123,000 (7,-8%), Білорусинів — 1,057,-000 (3,8%) і т. д. Поляки прямо засипають чужину своїми брошурами, де по свому представляють світови польське питання й теперішню польську державу. Нам треба параліжувати польські заходи як за границею так і в себе дома.

ОРҐАНІЗУЮТЬ ДЕРЖАВНО-ПОМІЩИЦЬКІ ГОСПОДАРСТВА.

До Одеси прибула комісія Зернотресту та Наркозему, яка розпочала орґанізацію нового великого зернового радгоспу площею понад 20,000 гект. На весні почнеться будівництво селища для робітників ремонтної майстерні, орґанізація їдалень, клюбу, комор і кооперативу. Радгосп має 40 тракторів. Відкриваються тракторні курси, на яких навчатимуться місцеві селяне. Будівництво радгоспу розраховане на два роки. Слідуючого року господарство радгоспу буде частково переведено на продуктивне животництво. З Одеси комісія виїзджає на Дніпропетровщину, де також орґанізується новий радгосп.

ФІНЛЯНДСЬКИЙ РЕДАКТОР ЗНЕВАЖИВ КОРОЛЯ.

В Оодборі, Онт., арештовано 13 грудня редактора фінляндської ґазети „Ванаус", на імя Арво Ваaро, за зневагу короля. За арештованого назначено залог в сумі 8 тисяч долярів. Ваaро написав статтю з нагоди недуги короля Юрія і закінчив її, висловлюючи бажання, щоби враз зі смертю короля вмерло й королівство та дало місце републиці.

АМАНУЛЯГ АБДИКУВАВ

СПРОБИ ВПРОВАДИТИ ЕВРОПЕЙСЬКІ РЕФОРМИ В НАПІВ ДИКІЙ КРАЇНІ ПРИВЕЛИ ДО ПОВСТАННЯ Й РЕЗИҐНАЦІЇ АФҐАНСЬКОГО ДЕСПОТА.

ЛОНДОН (Англія), 15. січня. — Тут одержали офіціяльне повідомлення від британського представника в Пешаварі, що король Афґаністану абдикував на користь старшого свого брата. Брат його Інайятуляг, що тепер має вступити на престіл, родився в 1888 році і є 4 роки старший від Аманулянга.

Абдикація Аманулягa не викликана розгромом його армії, що успішно бореться з повстанцями, а очевидно сподіванкою, що таким поступованням він заспокоїть свою країну. Абдикувавши, Аманулягг негайно вилетів літаком з Кабула до Кандаґара, що в Індії.

Вже раз було повідомлення про його абдикацію підчас важких боїв під Кабулом, але тоді ці відомости не ствердилися.

ФОШ ТЯЖКО ХВОРИЙ.

ШІСТЬ ЛІКАРІВ ОПІКУЮТЬСЯ ХВОРИМ МАРШАЛОМ ФРАНЦІЇ. ОДИН З ЛІКАРІВ ОСТАЄ ПРИ НІМ БЕЗ ПЕРЕРВИ. МАЛО НАДІЇ НА ЙОГО ОДУЖЕННЯ.

ПАРИЖ (Франція), 15. січня. — Головнокомандуючий всіми аліянтськими військами в часи Світової Війни, маршал Фош, тяжко захворів на серце. З огляду на його 77-літній вік і тяжкі серцеві атаки мало є надії на його виздоровлення.

Маршал лежить у свойому домі, який французьке правительство подарувало йому по підписанню мира з осередними державами. При нім увесь час знаходиться невідступно лікар, дружина й дві доньки.

УБИЙНИК СЛАЩОВА ПРИЗНАВСЯ.

КАЖЕ, ЩО ВБИВ СЛАЩОВА З ПІМСТИ ЗА РОЗСТРІЛ РІДНОГО БРАТА ВБИЙНИКА.

МОСКВА (СССР.), 15. січня. — Совітська телеґрафічна аґенція подає, що в Москві арештовано 24-літнього Коленберґа, котрий убив генерала Слащова. Вбийник говорить, що він убив генерала Слащова з пімсти за те, що в 1920 році по його наказу в місті Миколаїві розстріляно старшого брата Коленберґа.

Тоді вбийникови було всього 15 років і він, бачучи страшну картину розстрілу свого брата, поклявся відомстити за його смерть.

ВАТИКАН ПОРОЗУМІВСЯ З ІТАЛІЄЮ.

ПАПА ОДЕРЖУЄ НЕВЕЛИКУ ТЕРИТОРІЮ ПІД СВІЙ СУВЕРЕНІТЕТ І ВИНАГОРОДУ ЗА ЗАХОПЛЕНІ ДЕРЖАВОЮ БУВШІ ЗЕМЛІ ВАТИКАНУ.

РИМ (Італія), 15. січня. — Нарешті після довгих спорів, а потім пертрактацій між представниками італійського правительства та Ватикану прийшло до порозуміння. До Ватикану прилучається невеличка територія зі знаменитою вілею Дорія-Памфілє й парком на чотири милі навколо. Крім того Ватикан одержує 52,631,580 долярів винагороди за бувші його землі, що захопленi італійською державою в 1870 році.

НІМЦІ ЗАДОВОЛЕНІ ПРИЗНАЧЕННЯМ МОРҐАНА.

БЕРЛІН (Німеччина), 15. січня. — Призначення Американцем Морґана в репараційну комісію дає Німцям надію, що справа репарацій буде розвязана на твердих фінансових основах. Німецькі ґазети кажуть, що вони певні, що Морґан ніколи не підпише пляну репарацій, якого не можна буде виконати.

Сподіваються, що Морґан буде старатися знайти найліпше розвязання репараційного питання не лише як банкир, але й як фінансовий експерт світової слави.

ГЕНЕРАЛ БУТ УСТУПИТЬ.

ЛОНДОН (Англія), 15. січня. — Генерал Бремвел Бут нарешті згодився уступити зі становища найвищого командантa „Армії Спасення". Він уже довший час лежить хворий і не може виконувати своїх обовязків. Це шкодить праці армії.

Висший уряд армії вже давно домагається уступлення генерала Бута, щоби на його місце обібрати иншого керовника. Бут увесь час рішуче відмовлявся уступити. Нарешті висший уряд вирішив на близшому засіданню загальних зборів звільнити Бута від обовязків голови армії ізза тяжкої хороби. Тоді генерал подав свою резиґнацію. Таким чином припиняється довга внутрішна боротьба у вищому уряді „Армії Спасення". Ця боротьба значно пошкодила праці армії в ріжних краях світа.

З уступленням генерала Бута буде переведена демократизація управління армією, проти чого він рішуче протестував підчас свого становища на чолі армії.

ЯПОНІЯ ПРОТЕСТУЄ.

КИТАЙСЬКІ СТРАЙКАРІ СКАТУВАЛИ ОДНОГО ЯПОНЦЯ.

ГАНКОВ (Китай), 15. січня. — Японське правительство заявило рішучий протест націоналістичному урядови проти знущань китайських страйкарів над Японцем. Захопивши одного Японця, Китайці привели його на поміщення головної кватири страйкарів. Там знущалися і катували його в страшний спосіб, повісивши його за руки.

Арештовано цього Японця по підозрінню у шпіонажі в звязку з антияпонським бойкотом. Підчас арешту він був у китайській одязі. Звільнено його на вимогу комісаря закордонних справ.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holiday at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES. Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.

За оголошення редакція не відповідає.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N.

НАРІД ПРИ ВЛАДІ

Дивно воно виглядає говорити про зріст демократії в часах, коли є всякі дані, щоби твердити протилежне, коли то до старих диктатур в Европі долучуються щораз нові. Та Ремзей Мек Доналд, робітничий англійський провідник і бувший анґлійський премієр таки заговорив на ту тему. Вправді він говорить про зріст народовластя в Анґлії, але його замітки можна в великій мірі застосувати до великої більшости культурних країн.

Мек Доналд тої думки, що вже скінчився той період, коли державою правили „роди" і „правлячі кляси". Чи кому це приємно чи ні, чи він погоджується з тим чи ні, а є фактом, що державою править тепер нарід. Вже те, що жінки дістали загальне право голосовання, змінило цілковито характер виборів і добило „роди", „фамілії" і „правлячі кляси". Нарід прийшов дійсно до влади. Можливе, що нарід вивязується ще погано зі свого права, що він гірше править державою як правили „правлячі кляси", але це обставин вже не змінить. Народ остане при владі.

Кождий здає собі добре справу з того, що до керми державою і громадськими справами треба людей освічених, думаючих і з досвідом. Все те було колись виключним привілеєм „правлячих кругів". Вони мали можність набуття знання і практики, вони мали можність подорожувати і оглянути світ. Через те і вони одні надавалися тоді на державних мужів. Тільки в ряди-годи вдавалося і звичайній людині вибитися. Але це бувало рідко навіть в Анґлії. Та тепер часи змінилися. Кождий робітник має можність покінчити й найвисші школи до університету включно. Він може працювати і заробляти на життя, а разом з тим і учитися. Він може подорожувати по світі і набрати знання і цею дорогою, набуваючи його при помочі праці рук чи ума, без родових звязків і родинних капіталів. І ось тому, коли Партія Праці прийшла в Анґлії до влади і мала своїх міністрів і свого премієра, той кабінет міністрів не ріжнився нічим, не був він ні гірший ні ліпший від кабінетів, в яких засідають ті, що зачисляють себе до „родів" і „правлячих кляс".

Будучність лежить тепер в руках народніх мас. „Роди" і „правлячі кляси" зіграли вже свою ролю. Правлячою клясою являється сегодня нарід. І доперва тепер є змога поставити такі парляменти, які відбивали би ціле життя держави, в якому були би заступлені всі слої населення, всі тонкости народньої душі.

Одна тільки біда. Політика — коштовна річ. Громадянська праця потягає за собою великі видатки. Давні правлячі кляси мали на це средства, а нові не мають. І оту саме проблему прийдеться тепер вирішити.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО НА ФІЛЬМІ

У Ню Йорку виставлено вже кілька разів в Українському Робітничому Домі спроваджену з радянської України фільму „Тарас Шевченко".

Се, можна сказати, одна з перших спроб представити життя якогонебудь великого поета на екрані. Вибрано життя Тараса Шевченка відомо, передовсім тому, що се життя таке богате в драматичні сцени та небувалі пригоди. Таж і московські письменники й критики підносили, що нема в світі другого великого поета, який мавби такі небувалі переживання, як Тарас Шевченко.

Продуценти мали до оброблення не лишень великий і цікавий характер, але і незвичайно цікавий період в історії українського народа. Панщина в той час почала вже доживати свого віку, і загально всі ждали великої суспільної переміни в життю селян. На Україну стала заходити вже машина; починалася зоря капіталізму. Розмалювати на сьому тлі цікаве життя Тараса Шевченка — справа й легка і незвичайно трудна. Легко, бо самий сюжет має стільки даних, що тут навіть людина без талану може все таки дати ще щось цікавого. Трудна, бо треба справжнього талану, щоби з маси матеріялу вибрати те, що найбільше підходить до зображення великого характеру й великого часу, а пропустити все, що до цього не підходить.

Подивімся, на скільки вдалася штука продуцентови, „Всеукраїнському Фотокіновому Управлінню". Треба признати, що ВУФКУ взялося до діла з розмахом, не жалуючи ні труду ні видатків. Подій не знимано на сценах, роблених у кінематоґрафічній студії, але на місци. Коли треба було представити рідне село Шевченка, то знимаючі сцени їхали в Кирилівку. Коли треба було представити Шевченка в Петропавловській кріпости, то сцену знимано аж в Петрограді. Для зображення поеми Шевченка „Кавказ" показано таки справді гори Кавказ. З цього вийшла перша добра сторона картини: ґеоґрафічна вірність.

ВУФКУ поклало собі далі за завдання зобразити як найвірнійше час подій. Головна основа життя Тараса Шевченка, кріпацтво, змальоване дуже живо так загальними сценами, як і сценами з життя самого Шевченка. Дитячий і хлопячий вік Шевченка, тому й робить на глядача глибоке враження, що тло, кріпацтво, звязане тісно зі самим героєм драми, молодим Тарасом. Завдяки сій звязи фільма аж до визволу Шевченка з кріпацтва незвичайно сильна й потрясаюча.

Та вже починаючи зі сцени, в якій Шевченко „пасе ягнята за селом" та коли починається відоме романтичне захоплення поета Оксаною, починають показуватися хиби. Шевченко що раз більше перестає самий щось робити, перестає бути активним діячем, а стає тільки пасивним відчувачем всяких особистих громадянських зловжитків та знущань. Десь колись Шевченко в фільмі бунтується проти пасивности своїх кружків. „Се все балачки!" каже він ріжним громадянським діячам, але глядач чує, що се не правдивий Шевченко бунтується так проти своїх товаришів, а Шевченко ВУФКУ бунтується проти такого зображення себе самого. З часом Шевченко на фільмі перестає сам щонебудь робити. Все робиться з ним: його звільняють з кріпацтва; його роблять професором; його займають в „Мочиморди", до котрих він не підходить; його арештують; його судять; і так далі без кінця. Шевченко тільки приймає удари, поради, ґратуляції, чи відзначення. Переставши ділати, він тим самим перестав бути характером, а переставши бути характером, він тратить богато на інтересности. Гладач не може відчувати душі поета, коли сей поет такий нещасний, пасивний бродяга.

Взяти хочби таку сцену з княжною Репніною. Виставці хотіли показати, що Шевченко був залюбився в княжну, але розумів клясову ріжницю між собою та княжною та для сеї клясової свідомости, себто для праці для кріпаків, зрікся свого родинного щастя. Се є основа для великої драми. Та виставці цього не показали. Вони тільки зазначили, показуючи, як Шевченко ходить то сюди то туди. Самої душевної драми вони не показали: ні захоплення поета дівчиною, ні його вірности своїй суспільній верстві. Наслідком сього з великої сцени вийшло ніщо. В душі Шевченка буцімто доконувався один з його рішучих переломів, а глядачі позіхали. Знак, що великим засобом ВУФКУ не орудують люди з таланом.

Видно се навіть у першій частині, коли молодий Тарас розмовляє зі своїм дідом про гори. „Що за тими горами?" — питає хлопчина. „За ними стовпи, що підпирають небо". І ось хлопчина вибирається до стовпів, що підпирають небо. Сцена дуже підзначна для характеру Шевченка. Тільки саме значінне сеї сцени для зрозуміння характеру якось затратилося. Глядач бачить і зараз забуває, що Шевченко се шукач тих стовпів, що підпирають небо. Здається, що виставці могли тут були зробити щось такого, що будоби лишилося в памяти во віки, ще краще, як се зробив Іван Франко в своїй поемі.

Перейдім тепер до характеру сього Шевченкового діда. Він там на екрані має гарне лице. Добре підобраний характер. Тільки надатиби йому того живого характеру, якого він має стільки в споминах самого Шевченка про нього. На вироблення характеру Шевченка мали приміром велике значінне дідові оповідання про Гайдамаків. На всякий случай, більше значіння, як оповідання про залізні стовпи, що підпирають небо. Чому пропущено цю справу з Гайдамаками, яка мала в життю Шевченка таке велике значіння? Чому не подано приміром сцен з „Гайдамаків" замісць сцен з „Кавказу", зовсім маловартних?

Не маючи великого талану в зображенню характеру головного героя, продуценти немовби старалися винадгородити глядача за сю недостачу пропаґандою. Їм мало було реалістичного зображення кріпацтва й салдатчини, і тому намагалися зробити Шевченка клясово свідомим на комуністичний лад, просто записати його в комсомольці. Тут Шевченко хвалить пімсту на дідичу чи паничу. Тут пияки, на Шевченкове обридження, пють на здоровля української народної републики, так гейби се було в 1917. році. Тут Шевченко говорить товаришам з Кирило-Методіївського братства те саме, що нинішні комуністи говорять соціялістам. Тут Шевченко майже не бунтується проти гнету Московщини. Тут Шевченко навіть заслухується в ритм машини, в який пробують заслухатися комсомольці. Колиб ВУФКУ знало селянську душу, якою певно був Шевченко, то воно зналоб, як відчуває селянин „ритм машини".

До аґітації передовсім зміряли всі написи на образі. А сі написи написані також страшною українською мовою, справді українізованою мовою! Там навіть імя поета Шевченка не відміняється, але лишається в другому відмінку Шевченко, як се є в московській мові. Там замісць казати просто й добре по українськи: „Не так ті пани, як ті підпанки", пишеться довжезне речення кепською канцелярською московською мовою, а відтак сю кепську московську мову перекладається на ще гіршу буцімто українську мову. Виходить страшний дивогляд. Все таки виходить один ще доказ, що в сьому „всеукраїнському" буцімто фотокіно управленію Українців з роду нема, а є тільки Українці українізовані. Моглиб-прецінь хочби ті, що сю фільму до Америки привезли, дати зробити вже тут нові написи, аби не ображати української публики, яка одинока хиба буде сю фільму оглядати.

Щодо акторів, то головну ролю грав А. Бучма. Хочеться вірити, що сей артист хотів і має талан зобразити великий характер Тараса Шевченка. На жаль, він сього зробити не міг через згадані вгорі ґрубі помилки режисерії. Дуже добре грали: молодий артист, що грав молодого Тараса; артистка, що грала його мачуху; батько Тараса і другі.

Перечисляючи недостачі фільми, треба сказати однак, що режисерія обчисляла сю фільму на два вечері. Здається, колиб так її ставити в Америці, то фільма богато вискалаб на випуклости. На жаль, в Америці такого звичаю розділяти фільму на два вечері нема, і фільма вже через те тратить богато на цікавости.

Перечисляючи, наконець, недостачі фільми, треба рівночасно підчеркнути, що добрі сторони сеї фільми переважають її недостачі. Мимо своїх недостач се незвичайно цікава фільма, і кождий Українець, що її побачить, віднесе з неї богато користи й богато навчиться з ґеоґрафії України, богато з її історії та з життєписи найбільшого поета України.

На всякий случай, хоча фільма „Тарас Шевченко" уступає американським фільмам щодо режисерії та розуміння драматичности сцен, то вона перевисшає о ціле небо американські фільми своїм змістом, оріґінальним, цікавим, такби сказати, своєю змістовністю. Тому вартаби побачити її кождому, хто вже бачив до переситу сі банальні романи, які бачиться тепер по американських театрах, а в яких так мало цікавого, а ще менче оріґінального.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЧАС НАВЧИТИСЯ, ЯК ЗАХОВУВАТИСЯ НА ЗБОРАХ.

Тепер з початку нового року в кождій українській національній орґанізації переводяться річні збори. Як звичайно, на річних зборах доводиться полагоджувати богато ріжних справ, а головне вибирати нові уряди. Такі збори вимагають найбільшої уважности й розважности від членів орґанізації. Адже робиться огляд минувшого життя їх, огляд праці урядів та усталюється шляхи життя й проводу орґанізацій в наступнім році, а иноді й на дескільки років.

Тому жаден член орґанізації не повинен ухилятися від таких зборів, а обовязково мусить приходити на них, щоб спокійно й розумно обміркувати дальший шлях своєї орґанізації та своїми порадами й працею допомагати найліпшому її розвиткови. Кожен член на таких зборах повинен памятати, що своїм нерозважним голосом, своїм легковаженням справ, або тим, що він бере збори „за джовк", може спричинити більше зла своому товариству ніж найлютіший його ворог.

Але ще гірше, коли член орґанізації приходить на збори, затроєний „муншайном", підпитим, або й зовсім пяним. Це вже злочин супроти своєї орґанізації, товаришів, супроти загальнолюдської й особистої гідности. Прийде такий пяний член і починає баламутити збори, починає робити ріжні замішання, авантури й нищить всю роботу зборів, а в членів марно відбирає дорогий час, та знеохочує їх до роботи й до своєї орґанізації. Він не розуміє навіть того, що знаходиться не в турті підпитого товариства, а на зборах, де є певні правила провадження їх. Тому говорить з місця, коли схоче й що схоче, перебиває инших, або починає говорити промову без дозволу голови зборів. Ображає збори, ображає окремих своїх товаришів по засіданню й свариться з головою зборів, що той кличе його до порядку та до товариської дисципліни. У культурних людей такий член зборів прикликається один-другий раз до порядку, а коли не слухає, то загальною постановою виключається зі зборів. Але так робиться в культурних людей, а в нас один-другий такий „член орґанізації" може розігнати цілі збори, або навіть і перевести бажані йому постанови, хоч він сам докладно не розуміє, чого бажає.

Коли ми не навчимося заховуватися на зборах так, як того вимагають правила кожної громадської роботи взагалі, а зокрема правила зборів, то всі наші орґанізації будуть завще сходити на нівець. До урядів будуть вибиратися люди не розуму й діла, а крикуни, авантурники, що „перекричать" инших на зборах. Звичайно це нищить орґанізації.

Далі на зборах кожної орґанізації й кожного товариства буває одна, дві, чи й більше ґруп, або „партій", як їх називають у нас. Звичайно, найменьша ґрупа завше найголосніша та найактивніша. Вона своїми нападами, галасливим поведенням та активністю намагається паралїжувати більшість. Серед людей вироблених політично й громадсько, які знають, що в кожній розумній і нормальній орґанізації рішає більшість, а не крикліва меньшість, з крикунами легко дають собі раду. Але в нас більшість, на великий її сором і ганьбу, робиться пасивною й ухиляється від голосовання і участи в уряді. На сором і ганьбу більшости, між якою завжди буває елемент розумний і статочний, вона ще міцно тримається рабської психольоґії: „моя хата з краю". В більшости часто бракує людей сильної волі, людей активних у боротьбі, котрі захоплюють і боронять певні позиції, щоби переводити свої ідеї.

Що з того розуму й чесности, яку має член орґанізації, коли він пасивний, коли він на чоло своєї орґанізації допускає шкідливих крикунів. Такою пасивністю він саме губить орґанізацію, не виконавши свого товариського й громадського обовязку. Елемент здоровий і чесний в кожній орґанізації мусить бути активним і рішучим у боротьбі за добро своєї орґанізації.

Вічевик.

Michael Kotsyubinsky.

BY THE SEA.

From the Ukrainian by R. V. Orlans.

(4)

Nurla went ahead, after him limped the butcher, followed by a long train of enraged relatives. The sun was high and hot. The Tartars were climbing the mountains along familiar paths, stretched into a long line like marching ants. Nurla walked with the movement of a hound which smells the hunted game. Memet was red and gloomy. Although it was early in the morning, the gray stones were already hot. Their bare projecting sides, round or sharp as the combs of bewitched waves, were covered with the fleshy leaves of poisonous spurge and bright green ivy which crept among the blue masses of stone down to the sea. A narrow path, unnoticable as the trail of a wild beast, disappeared at times in the stony desert or hid under the projection of a rock. It was cool and moist in such places and the Tartars took off their red caps in order to refresh their heads. Then they continued their hot gray road under the scorching sun. They stubbornly climbed on, their bodies bent forward, passing narrow black pitfalls, touching the sides of the rocks with their shoulders, and stepping on the edge of an abyss with the assuredness of mountain mules. The farther they went, the harder it became to overcome obstacles, the hotter burned the sun above and the stones beneath them, the more revengeful looked their red perspiring faces. The spirit of these wild useless naked rocks, dead each night, but as warm as body in the daytime, has entered the soul of these outraged people, and they were going to defend their honor and rights with the resoluteness of the stern Yaila. The Tartars hurried on. They had to seize the fugitives before they could reach the neighboring town Suak and escape by sea. Both Ali and Fatima were strangers here, did not know the mountains paths, and could be easily lost in their labyrinth. This was the sole hope of the Tartars. But Suak was near — and no sign of anyone. It was getting close, for the moist sea-breeze they were accustomed to, did not reach here. Pebbles fell under their feet, irritating the tired perspiring mean crowd of men. They could not find what they were searching for, while everyone of them left some work home. But Memet rushed ahead with unseeing eyes and the looks of a wounded goat. It was evident that Nurla was late in bringing the news, and the men were losing hope, but they went on. Many times the gray sandy shores of Suak appeared and vanished before them. Suddenly, Zekeria, one of the leaders, exclaimed something and stopped. All eyes turned towards him, but he said nothing, only pointed to a sharp horn-shaped rock which hung over the sea. There, behind a stone they caught sight of a red kercheif, which immediately disappeared. Memet groaned, while the other men felt their hearts throb. They all clung to one thought: to encircle the jutty, where they could take Ali barehanded.

Nurla had a plan; he ordered the men to be silent, then divided them into three groups, which were to surround the rock from three sides. The fourth one faced the sea. The Tartars started out stealthily like in a hunt. Soon a part of the green veil became visible from behind the stone; after it climbed the graceful Turk. Fatima was ahead of him, all wrapped in green like a bush in spring. Ali in his tight yellow trousers, blue blouse and red kercheif, tall and lythe as a young cypress tree, looked like a giant against the background of the blue sky. When both of them reached the top, a flock of birds noisily flew from the rocks and covered the blue sea with their wings.

Evidently Ali lost his way and was now consulting Fatima about it. They anxiously looked about at the steep mountains searching for a path. Before them at a distance lay the quiet bay of Suak.

Suddenly Fatima shuddered and screamed. The veil fell from her head. She saw the insane bloodshot eyes of her husband behind a stone. Ali turned around and at that moment all Tartars rushed upon the rock — Zekeria, Jepar, Mustafa, — all those who used to drink coffee with Ali and listen to his music. They were no more silent. Together with their hot breaths they uttered wild cries. There was no escape. Ali, his feet set firmly on the stone, one hand on his short knife, stood erect and waited. His handsome pale and pround face had the fearless look of a young eagle. In the meantime, Fatima mad with despair fluttered above the abyss like a sea-gull. On one side was the hateful sea, on the other the still more hateful butcher. She saw his sheepish eyes, cruel blue lips, the short leg, and the sharp butcher's knife, the one with which he slaughtered sheep. Her soul flew over the mountains... her native village... blindfolded eyes... the music plays while the butcher leads her from there towards the sea, like a lamb to its slaughter. She closed her eyes and lost balance. The blue robe with yellow half-moons stooped and vanished among cries of frightened sea-gulls...

The Tartars were startled. This simple unexpected death drew their attention away from Ali, who did not see what happened behind him and wondered at their delay. Were they afraid of him? He saw burning eyes, red murderous faces, white teeth, — and this wave of savagery rushed upon him like a billowy sea. Ali defended himself. He stabbed Nurla's hand and scratched Osman, but at that moment was thrown off his feet. As he was falling, Ali saw the big knife lifted above him. Memet kept on plunging his knife into Ali without aiming, with the heartlessness of a butcher, although Ali's breast heaved no more, and his handsome face was quiet and calm.

The deed was done, the honor of the race saved. On the stones, under their feet lay the body of the Turk and near him the torn soiled veil.

Memet was drunk, he shook unsteadily on his lame feet and swung his arm in a senseless manner. He pushed aside the curious men who stood aroud the dead body, grabbed one of Ali's legs and started to drag the body along. The crowd followed him. And when they walked back along the familiar paths, the magnificent head of Ali with the face of Hanimed, struck against the stones at every step and spat blood. On hilly places the head bounced and seemed to nod acquiescence. The Tartars walked after him and swore. When the procession entered the village all flat roofs were crowded with women and children. Hundreds of curious eyes followed the procession to the sea. There on the white hot sand lay the black boat like a delphine with a broken side thrown out by a stormy sea. The delicate blue wave, pure and warm like the bosom of a maiden, threw white foam upon the shore. The sea and the sun merged into a merry smile which reached far over the Tartar rocks, gardens, the black forests, — to the gray masses of Yaila. A happy smile lay on everything. Silently the Tartars lifted Ali to the boat and, among the excited shrieks of the women on the roofs and cries of frightened gulls, they hurled the boat into the sea. It grated against the pebbles and drifted...

The wave played about it, splashing against its sides, spattering foam, and quietly, unnotіcably carried it out into the open sea...

Ali met Fatima.

END.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ТВОРІМ СИЛУ.

Коли я був малим, то не дуже пустував і не любив комусь робити прикрости або збитків. Любив я забаву мирну й цурався тих людей, що готові були при забаві й верха з хати зняти. Одного разу, коли я був малим, пігнав я далеко за село худобу в ліс пасти. Там пасли свою худобу мій кревняк та сусід, що були по рокови молодшими від мене. До всяких збитків вони були першими, не давали жадному старому прохожому спокійно пройти, щоб не обкидали його грудками.

Одного часу вони не мали нагоди, щоб „пожартувати" з прохожими, а дуже кортіло хлопцям „побавитись". Мені й на гадку не приходило, щоб вони причіпилися зі своїми „жартами" до мене.

Аж тут один з тих урвителів прибігає до мене й каже:

— Ходи, Микольцю, будемо гойдатися на дубах.

Не хотів я йти, але як зачав він нудити, я й згодився. Там один господар будуваєся й навіз багато дерева. Ті збиточники взяли одного меньшого дуба й поклали його навпоперек другого. Ось на такій гойданці ми почали гойдатись. Вони обидва сіли на один кінець дуба, а я сам на другий, що був грубший. Я відразу зміркував, що вони хочуть зробити мені якусь прикрість. Тому, гойдаючись, я розпростер так свої ноги, щоб вони не попали під дуба, колиб мої „милі камрати" несподівано зіскочили з нього, бо тоді він потрощив би мої ноги.

Вони зробили так, як я й сподівався. Але дуб лише потрусив мною, а то міг зробити мене калікою. Зіскочивши з дуба, вони втікли так прудко, що годі мені було дігнати їх. Я попросив одного хлопця, щоб він пігнав мою худобу до дому, а сам поміж збіжжа побіг навперейми їм. Впівмав свого.

Я чекав пімсти від свого кревняка, стягнув його з коня та вибив так, що він цього ніколи не сподівався. Вже потім скільки разом пасли ми худобу, він більше не зважився жартувати зі мною. А другий збиточник цілий рік уникав мене.

Я чекав помсти від свого кревняка, а тому зорганізував усіх своїх приятелів і тримався з ними разом. Так ми й виросли, а він не мав нагоди й відваги пімститися на мені.

Подібні пригоди трапляються і в життю ріжних народів. І на наш нарід наставляють „гойданки", щоб поломати нам ноги. І нам треба бути на кождім кроці осторожними й орґанізувати свою силу, збирати приятелів, творити національні орґанізації, скликувати віча, уряджувати протести, слати телеґрами і т. д., все стараючись приєднати собі приятелів та прихильників. Поза тим треба нам вести допомогову акцію, збираючи кошти на інституції та орґанізації, що провадять боротьбу за право й свободу свого народу.

Знаходяться й такі легковажні, котрі кажуть, що ні віча, ні протести нічого не поможуть, бо до ворога треба мати реальну силу, але самі ті легкодухи й не думають такої сили орґанізувати. Вони віби не бачуть того, що вічами, протестами орґанізовуеться та реальна сила, котра бореться з ворогом народа. Колиж пригноблений нарід мовчить і навіть не протестує, то це лише скріплює сили гнобителя й дає йому до зрозуміння, що він має діло з безголосим бидлом, з рабами, котрі не здібні навіть на протести, коли гнобитель їх нищить.

Колиб я не набив свого кревного, а потім не зорганізував своїх товаришів-хлопців, то ті двоє збиточників напевно і голову мені проломалиб. Але, коли я дав одному з них доброго прочухана, то вони побачили, що зо мною „жарти" погані, бо я не змовчую й не корюсь спокійно їх насильству. Так саме й з народами. Поміж всього віча наші завжди дають реальну, грошеву допомогу нашим інвалідам, політичним вязням, культурним установам, боевому фондові і т. д. Бесідників на тих вічах я уважаю за борців, що сміло й отверто йдуть голосити правду про наших ворогів та кличуть нарід до боротьби з ними. Бесідники на вічах кидають в нарід проміння надії на ліпше майбутнє, а це пориває нарід до боротьби.

Хвалити Бога, ми ще не є такі бідні й нещасливі, якими часто себе представляємо. Ми ще маємо, хоч і не багато, але чесних та ідейних провідників народу, котрих шанує загал, хоч би як каляли їх ті, що самі претендують на становище провідників. Ті постійні кандидати на провідників ще нарікають на тих, що дійсно ведуть провід. Вони все говорять про реальну силу, про реальну працю, а своїм поступованням кидають колоди під ноги тим, котрі таку працю роблять.

Ці кандидати на провідників лютяться, коли нарід ставить їх нарівні з Ляхами. Вони все кричать, що ведуть роботу проти наших ворогів, а на ділі лише прислугуються їм, хоч, буває, й несвідомі того. Нема чого нарікати й скаржитися, що більше свідомі маси народу ставляться вороже до них, бо треба памятати, що і в народній поговірці говориться: „Котюзі по заслузі".

Н. Костів, Озон Парк, Н. Й.

Марійка Підгірянка.

ЕМІГРАНТКА.

Нехай тут в чужині я загину,
Най лиш пісні мої в край [злетять.
Най дітей лиш своїх тут не [кину —
А отворю їм шлях на Вкраї[ну —
То усміхнена й тут ляжу [спать...

Однаково вже віку дожити,
Доїдати гіркий чужий хліб...
А як вернуться в рідний край [діти,
Будуть внукам колись гово[рити
Про самітний на чужині гріб.

— Тату, ти обіцяв мені десять долярів, як я дістану добре свідоцтво.

— Ну?

— Ти заощадив собі тих десять долярів.

—o—

Щастя в нещасті.

Жінка (до чоловіка): Боже, а з тобою що?! Як ти виглядаєш?!

Чоловік: Як я вертав до дому, напали на мене бандити, а що я не мав грошей, збили мене на винне яблоко.

Жінка: Ах, яке щастя, що ти забув портфель вдома!

З ЖИТТЯ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

НА НАЙМІЦНІШІ ПОЗИЦІЇ.

Кампанія організації бідноти до перевиборів рад широко розгорнулась по району, охоплюючи найбільші маси комнезаму й неорганізовану бідноту. Зібрання, що вже відбулись в Северинівці, Ново-Миколаївці, Шеметові, Конопльові та инших селах, свідчать за високу активність бідноти й велику зацікавленість її до перевиборчої кампанії. Для прикладу, у Северинівці, коли скликали бідняків, була велика буря, але заявилося щось 200 чоловіка, переважна більшість біднота, з 45 присутніх на зібранні у Прохорові висловилось 11 незаможників ті 15 з 88 в Конопльові. Активну участь беруть жінки — бувають зібрання, де половина жінок (у Шеметові).

Обговорення питань ділово широко критикують хиби у роботі сільрад, — видно, що біднота намагається найповніше взяти на увагу все, готуючись до перевиборів рад. Багатенько дістається сільраді за хиби й перекручування клясової лінії партії в кооперативних організаціях, що за ними сільрада мала стежити. Ось, прикладом, бідняки таке говорили: „**Ще на початку 28 року з куркульського господарства належало самооподаткування,** одна, досі Шеметівська сільрада не подбала стягнути його. Шкільна комісія Шеметівської сільради теж нічого не зробила, щоб зберегти лісовий матеріял, що залишився від будівля в школі.

На зібранні в Конопльові **біднячка** сказала таке: „**наш кооператив привозить у село мануфактуру, але не біднякам, бо, мовляв, бідняк не дав авансу".**

Міцно, по-бідняцьки критикували на зібраннях безгосподарність, недбальство в окремих кооперативних організаціях, що працюють під носом у сільрад: Шеметівське т—во попрацювало 5 з половиною місяців, а не вистачає краму на 275 карб., а поки довезли картоплю з Єреміївки до Шеметова, не стало 80 пудів.

Знаючи, що найвірніший шлях усунути хиби — є утворення сільрад з таких людей, які проводилиб лінію партії, **біднота серйозно обговорює питання про завдання й практичну роботу в перевиборах. У Прохорові й Курсакові незаможники говорили, що треба міцно орґанізуватися й активно вибирати разом зі своїми жінками й молоддю, щоб обрати до рад чесних і добрих працівників.**

Найбільше зі всіх постанов випинається думка про **найміцнішу спілку бідноти з середняцтвом, щоб цим дати відсіч куркульським вихваткам.**

Куркуль намагається сховатися за спину окремих несвідомих, що піддаються впливові. Біднота однак не піддасться й відповідає. Ось у селі Шеметові бідняк Захар сказав: „**11 років говорите нам про куркулів, а в нас куркулів нема".** Тимчасом у Шеметівській сільраді є хоч би Плахотнюк, що платив кількасот карб. самоподаткування. Плахотнюк і сам на зібранні був, сидів навіть недалечко від Захара, і з приводу цього селяни сказали: „**Захар говорив не з своєї голови, його намовили".** В Ново-Миколаївці Остапенко прийшов на зібрання, щоб заважати й запитав: хто такий Петровський. Одинацять років радвлади, а він і не знає хто Петровський.

Господарські труднощі, звісно, ґлибоко цікавлять бідняцькі маси, і за них говорять на загальних зібраннях. Біднота з задоволенням відзначає в своїх постановах, що державна допомога величезна, але не заплющує очі на труднощі. Всі відзначають, що треба завзято боротися з труднощами, боротися усім разом, колективно й уважно проводити в життя заходи партії та радвлади.

Подекуди є спроби роботу бідняцьких зібрань звести на питання про трудноці, просувають чужій бідноті претенсії. Ось у другій Курсаковій двоє заявили: „**ми прийшли за хліб почути, а ви нам про перевибори!** Зараз усі підемо з зібрання". Але пішли з зібрання тільки цих двоє. З них була одна, що в неї знижки через стихійне нещастя щось сотня карб. — це вже показує, яке в неї господарство і хто вона.

Теперішня масова робота серед бідноти, що розпочалась після широкої районної бідняцької конференції, без сумніву підносить активність і орґанізованість бідноти. За проводом парторґанізації через ці зібрання й підготовку біднота на перевиборах буде на найміцніших позиціях.

Дальштрем.

Тарасо-Шевченківський р-н.
„Червоний Степ".

ВІДОЗВА

ДО РОДИМЦІВ З СЕЛА ТЕПЛИЦЬ, ПОВ. ЯРОСЛАВ.

Як Вам відомо, що в місті Филаделфії засновано громаду Тепличан, котра має на меті помагати збудувати Народний Дім в рідному селі. Громада придбала дещо гроша, але то ще замало.

Вісти, які надходять з краю, говорять, що для будови ще потрібно більшої суми грошей. Всюди треба платити згори, бо на кредит нічого не можна дістати.

Отож відносимось до Вас усіх Тепличан з великою просьбою о поміч. Ми віримо, що коли возьмемося всі пильно і завзято до праці, то зможемо дати потрібну поміч нашому рідному селові. Покажім любов до своїх братів односельчан, а результат побачимо по жертвах.

Всі жертви просимо слати до громади в Филаделфії.

За наші жертви буде нам всім велика подяка тому, що даємо на таку важну ціль, як Народний Дім, котрого там в краю давно чекають.

Жертви просимо слати на адресу:

NICHOLAS NAKONECHNY,
2070 E. Allegheny Ave., Phila, Pa.

За громаду Тепличан:
Микола Волос, голова;
Микола Наконечний, кас.;
Петро Мельник, писар.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

СТ. ЛУІС, МО. Бр. св. Володимира Вел., від. 179, дає до відома, що на річнім мітінґу 16. грудня вибрано слідуючий уряд на 1929 рік: Михаїл Дмитришин, предс.; Михаїл Паращак, заступник; Теодор Владика, фін. секр.; Василь Голдак, заст.; Михаїл Кульчицький, кас.; Іван Добромільський, заст.; Михаїл Стеців, рек. секр.; Стах Стецик, заст.; Василь Андрус, Іван Онуфрей і Николай Тильович, контр. комісія; Іван Гатлан і Йосиф Яцечко, прапорчики; Іван Онуфрей, опікун діточий; Василь Білик, заст. Мітінґи будуть відбуватися в трету неділю по першім, в У. Н. Домі, під ч. 1523 Гікори ул. — Теодор Владика, фін. секр.

ЙОРКВІЛ, О. Тов. ім. Івана Франка, від. 77, повідомляє всіх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 20. січня, в годині 10-ій рано, на гали Антона Місько. Проситься всіх членів прибути на цей мітінґ і вирівнати свої вкладки. Контр. комісія здасть піврічне справоздание по чім відбудеться вибір уряду на 1929 рік. Неявившийся член буде караний 50 ц., а урядник 1 дол. після ухвали. — П. Головік, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Сестр. Неп. Зач. Пр. Діви Мари, від 112, дає до відома, що на річнім засіданню вибрано слідуючий уряд: Олена Самолин, предс.; Катерина Енджевич, заст.; Олена Кульчицька, секр.; Марія Гавриляк, заст.; Павлина Войнаровська, кас.; Катерина Гаоравська, заст.; Анастазія Лишин і Анна Спішак, контр. комісія. Мітінґи будуть відбуватись в третю неділю по першім у парохіяльній школі при Вест 7-ій вул. — О. Кульчицька, секр.

КЕМПБЕЛ, О. Тов. Сокіл, від. 218, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що на річних зборах дня 16. грудня вибрано слідуючий уряд на 1929 рік: Іван Ярема, предс.; Дмитро Стецький, заст.; Михайло Ткачишин, секр.; Михайло Сорок, заст.; Іван Гринечко, кас.; Николай Стефанко, заст.; Федор Кузенко і Іван Бусько, контрольори; Стефан Гринечко, Николай Нановський і Михайло Рудяк, доз. хорих; Мих. Бурий і Антоний Субяк, до прапорів; Еміл Омелян, капітан; Місячні збори відбудуться 20. січня с. р. Взивається всі хчленів явитись на сі збори, бо є важні справи. — Іван Ярема, предс.; Мих. Ткачишин, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Івана Франка, від. 103, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що товариські засідання будуть відбуватися в першу суботу по 15-тім, в 7-ій год. вечером у парохіяльній гали під ч. 621-23 Скат стріт. Слідуючий мітінґ відбудеться 10. січня. Уряд на рік 1929 позістав той сам, що був року попередного з признанням праці для добра товариства. — Теодор Танин, пр.; Андрій Гатала, кас.; Іван Березовець, секр., 678 — 5th Ave., Milwaukee, Wis.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 20. січня, зараз по Сл. Божій, в Укр. Школі на Ривер ул. Проситься всіх членів прийти на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Буде справоздание урядників і контр. комісії і вибір уряду на 1929 рік. Напоминається кождого члена, що коли не явиться на річний мітінґ, бу декараний після братського статута. Після ухвали з минувшого річного мітінґу, кождий член має зложити доляра для жени Гр. Іванюка, котрий помер 25. грудня 1928. — П. Саламаха, секр.

ФАРРЕЛ, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 285, повідомляє всіх членів, що мітінґ відбудеться 20. січня, в гали церковній укр. прав. церкви, зараз по Сл. Божій. Проситься всіх членів і членкинь прийти на сей мітінґ, бо треба рішити де мають відбувати дальші мітінґи. — Дан. Кучма, предс.; Васько Гладьо, кас.; Ник. Забич, секр.

АЛТУНА, ПА. Бр. Неп. Зач. Пресв. Богородиці, від. 145, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 20. січня, в годині 4.30 пополудни. Проситься членів вирівнати свої залеглости. Буде справоздание за 1928 рік. Уряд на 1929 рік є слідуючий: Н. Крамар, предс.; Гр. Сеньків, кас.; І. Олексин, секр. Мітінґи будуть відбуватись першої неділі по 14-тім, в годині 4.30 попол. Члени, довгуючі на Сиротинець при У. Н. С., повинні доручити свою жертву як найскорше, бо зібрану суму треба вислати як найскорше. — Н. Крамар, предс.; І. Олексин, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє своїх членів, що звичайний мітінґ відбудеться в неділю, 20. січня, в год. 2-ій пополудни, в сали Укр. Сит. Клюбу, 29 Jackson St. Кождий член зобовязаний явитись і вирівнати свої належитости. Будеться принимати нових членів без вступного. Уряд на 1929 рік є слідуючий: Ник. Чолій, предс.; Мик. Мазур, заст.; Григ. Скорбач, кас.; Бартоломей Ґудзин, заст.; Василь Мандзій, секр.; Пилип Гарасимів, заст.; Мих. Фатюк і Никола Турчин, контрольори; Никола Гавриляк, Стефан Мартинів, Антін Хицяк і Тимко Кренца, надз. хорих; Михайло Федьків і Мих. Голуб, хоруножі; Яків Маковійчук, дверник. Мітінґи будуть відбуватись кождої третої неділі в місяци. — В. Мандзій, секр.

ВІКС БЕРРИ, ПА. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 223, повідомляє членів, що мітінґ відбудеться 20. січня, в неділю, в год. третій попол., в гали церковній. Проситься членів прибути на мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кару після статута. Довгуючі члени, коли не вирівнають своїх залеглостий, будуть суспендовані. — Петро Маліборський, секр.

КОЛДЕЙЛ, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 201, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 20. січня, точно в год. 2-ій пополудни в школі парохіяльній на третій вулиці. Кождий член має явитись на мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Уряд здасть справоздание по чім буде вибір уряду на 1929 рік. Члени котрі ще не зложили добровільної жертви на Сиротинець, повинні принести на сей мітінґ. Неявившийся член заплатить кару після статута. — F. Борецький, предс.; Іван Паліщак, кас.; Мих. Микитишин, секр.

ДЖЕНЕТ, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 41, повідомляє, що річний мітінґ відбудеться 20. січня, в годині 2-ій пополудни, в Укр. Нар. Домі. Проситься всіх членів явитись. Буде справоздание за мин. рік і вибір уряду на 1929 рік. — Теодор Глива, секр.

РАНКІН, ПА. Бр. св. Григорія, від. 24, повідомляє, що на річних зборах 16. грудня вибрано той самий уряд, то є: Мих. Липинський, голова; Стефан Козловський, секр.; Іван Цьокан, кас.; Ф. Семко і Н. Щур, контрольори. Хорий член має повідомити про свою хоробу секретаря, а коли сего не зробить, стратить право до запомоги. Уряд взиває всіх членів прийти на збори 20. січня, в год. 7-ій вечером. Маємо богато справ до полагодження. — Мих. Липинський, предс.; Ів. Цьокан, кас.; Ст. Козловський, секр.

ГЕЙЗЕЛТОН, ПА. Бр. св. Архангела Михаїла, від. 85, повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 20. січня, в год. 1-ій попол., в гали церковній, 74 North Laurel St. Буде справоздание за 1928 рік і другі важні справи. Будемо принимати нових членів без оплати вступного. — Он. Шараварко, предс.; Мих. Процко, кас.; Он. Костюк, секр.

С. С. ПІТСБУРҐ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 53, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 20. січня, в год. 3-ій попол., в гали Укр. Нар. Дому. Присутність усіх членів пожадана. — Павло Шпікула, секр.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ЛУДЛОВ, МАСС.

З коляди на „Рідну Школу".

Придержуючись традиційної постанови української еміґрації в Америці, що різдвяна коляда призначена на „Рідну Школу" в краю, — ученики місцевої української школи під проводом свого учителя вішли з колядою, щоби також причинитись до розвою „Рідної Школи" під гнетом польського наїздника.

Жертвували слідуючі: Д. Мишиновський $1.50; по $1: І. Гнатів, П. Ганущак, В. Гнатів, Й. Жовтий, І. Воронка, М. Кульбанський, М. Пукіш, І. Максим, Д. Харко, М. Мисталянс, М. Черняк, Д. Куртий, П. Харків, Т. Берник, В. Босик, А. Дайняк, В. Зварич, П. Пилипів, М. Столяр, П. Павлів, Г. Ониськів, В. Щурко, М. Михайлевич, Леженяк і Крайовський; по 50 цнт.: М. Людкевич, О. Фиґіль, А. Поплавський, І. Гарасюк, П. Гарасюк, М. Мельник, Ф. Заячківський, М. Сорохтій, Й. Чорний, В. Столяр, І. Андрусик, І. Приступа, Я. Федорас, Ю. Нищук, Т. Звіжинський; разом $34. З того $4 заплачено за машину, а $30 вислано на Рідну Школу в краю.

Колядували слідуючі школярки: А. Пукіш, А. Павлів, А. Воронка, М. Мишальовська, М. Мельник, А. Звіжінська, Р. Жовта.

Заразом повідомляється всіх Українців замешкалих в Лудлов, Масс., і околиці, що заходом місцевого Союзового тов. ім. Франка відбудеться ряд просвітних викладів. Перші виклади будуть з історії України. Виклади відбуватимуться що неділі в місцевій українській гали о год. 2-гій пополудни. Виклади вести-ме місцевий учитель. Вступ для всіх Українців (нок) вільний.

—o—

БОФФАЛО, Н. Й.

З представлення на Інвалідів.

Заходом Товариства ім. Івана Франка, від. 299 У. Н. Союза, відограно 2. грудня представлення „В борбі за волю". Доходу з того представлення було $62.35 і ту суму висилаємо до Обєднання з призначенням на будову Дому Українських Інвалідів у Львові. Жертва та скромна і могла би бути далеко більша, колиб не стрінулися ми з перешкодами навіть в такім ділі як представлення. А через перешкоди потерпіли інваліди.

За уряд від. У. Н. С.: Е. Дідур, фін. секр., І. Сидорович, кас.

—o—

СЕЙР, ПА.

З панахиди на Інвалідів.

В день свята проголошення Західно-української Держави наш парох о. Закревський відправив панахиду за полягли героїв і розповів про рідний край та ті звірства, яких допустилися Ляхи на нашій рідній землі. Люди були дуже задоволені, що і в церкві можуть почути слова заохоти до любови і жертв для свого поневоленого народа. З того приводу зложили $12.30 на інвалідів, які відослано до Обєднання.

А. Багнюк.

—o—

БОФФАЛО, Н. Й.

З панахиди для сиріт у Львові.

В часі панахиди по поляглих героях переведено в укр. кат. церкві св. Николая збірку на допомогу сиротам у Львові. Зібрано $21.85, які відослано до Обєднання.

—o—

БРІДЖПОРТ, КОНН.

Союзовці на Боєвий Фонд.

Товариство „Українська Січ", від. 59 У. Н. Союза, ухвалило вислати протест проти ляцьких звірств у Львові а заразом перевести збірку на кошти телеґрами і на допомогу боєвій акції. Зібрано $26.11 і вислано до Обєднання.

Остало від телеґрами $8.61. Жертвували: П. Гринюк $1.25; по $1: Ів. Шевчук, Т. Красіцький, І. Максимів, Г. Бакай, Ів. Глива, Ів. Кузів, Й. Волк; по 50 цнт.: М. Будник, Н. Варій, Д. Чернявський, К. Рубанець, С. Лободинський, П. Зелінський, Л. Бих, Н. Никорчук, В. Підлуський, Я. Горбуль, М. Шиманський, М. Пушкарський, М. Галькевич; по 25 цнт.: Д. Батох, М. Мандрона, С. Іващишин, Й. Підлуцький, Ю. Демчук, П. Слівінський, С. Теличкан, В. Кузів мол., М. Пашкевич, Т. Дрозд, Дм. Постоловський. Разом $26.11.

Телеґрама коштувала 84 ц.

М. Галькевич.

—o—

МАГОНОЙ ПЛЕЙН, ПА.

З хрестин на Рідну Школу.

На хрестинах у Дмитра Флісти, касієра Бр. св. Анни, від. 365 У. Н. Союза, зібрано жертви на Рідну Школу. Занялись збіркою Николай Камінський і Мих. Руднянин. Зібрано $11.40 і вислано до Обєднання.

Жертвували: Андрій Шведа $1.50; по $1: О. Заґібайло, Н. Камінський, Д. Фліста, О. Януш, Т. Цибринський; по 50 ц.: М. Руднянин, Віктор Білінський, Л. Бараковський, С. Онушканич; по 25 ц.: Ф. Клак, І. Музика, І. Грушевський, С. Куцик, Ольга Паранька, Ф. Явірницький, Юлія Наспінська, Текля Валевська; Н. Н. 90 ц.

Разом $11.40.

Мати (до дочки): Ти недобра, чому ти мене представила тому панові, як свою тітку?

Дочка: Бо я не хотіла, щоби він відразу перелякавея.

РУХ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

КЛІФТОН, Н. ДЖ.

Звіт рекордовий Тов. „Українська Січ", від. 182 У. Н. Союза.

З кінцем листопада 1927 р було членів	75
Від грудня 1927 до листопада 1928 прибуло нових членів	2
Принято наново	6
Принято з переступними листами	4
Разом	87
Суспендовано	9
Видано переступні листи	5
З кінцем падолиста 1928 р. відділ має повнолітних членів	73

Молодечий відділ.

З кінцем падолиста 1927 р. було членів	37
Від грудня 1927 до падолиста 1928 прибуло нових членів	8
Принято наново	2
Принято з переступними листами	2
Разом	49
Суспендовано	2
Видано переступні листи	5
З кінцем падолиста 1928 р. відділ мав членів	42
Повнолітних членів є	73
З кінцем падолиста 1928 р. відділ 182 У. Н. С. в Кліфтон, Н. Дж., має членів	115

Лесьо Сисин, рек. секр.

Звіт фінансовий.

ПРИХІД.

Грудень 1927, зібрано вкладок	$194.70
Січень 1928, зібрано вкладок	190.55
Лютий	141.55
Марець	178.05
Квітень	185.63
Май	160.28
Червень	214.45
Липень	162.63
Серпень	163.25
Вересень	169.71
Жовтень	168.50
Падолист	200.35
Зібрано разом	$2,129.65
З коляди прийшло	80.85
Процент в К. Трост Ко.	61.46
З представлення „Американець"	78.70
Процент в П. Н. Б. & Т. Ко.	6.77
За ленти прийшло	11.00
Сплата ноту М. А. П.	30.00
З балю 2. вересня 1928	170.50
На дзвін з листів	70.15
На Сиротинець, жертви від членів	20.75
З представлення „Сироти"	37.90
Процент М. А. П.	2.00
4 календарі У. Н. С.	1.20
19 примірників	2.20
24 сиґари	2.25
2 платничі книжочки	40
Прихід з бібліотеки	35
Прихід з посткарток з почти любови	2.25
Надвишка	20
Загальний прихід з кінцем листопада 1928 р.	$2,708.58

РОЗХІД.

Висилки до Укр. Нар. Союза:

	Ст. чл.	Мол. чл.
Грудень 1927	$138,11	$ 9.25
Січень 1928	121.61	9.25
Лютий	119.18	9.00
Марець	115.33	8.75
Квітень	120.70	10.75
Май	131.77	11.00
Червень	128.07	10.00
Липень	124.94	10.00
Серпень	121.77	10.00
Вересень	121.77	10.75
Жовтень	127.27	10.75
Падолист	119.14	10.75
	$1,489.66	$120.25

Вислано до каси У. Н. С. за 12 м. за старших членів	$1,489.66
Вислано до каси Молодечого Департаменту	120.25
Вислано з коляди до Обєднання	80.40
Адвокат за чартер і роботу	30.00
Розхід з представлення „Американець"	55.22
Виплачено хорої запомоги за рік 1928	102.00
Платня секретаря за рік 1928	12.00
Розхід з балю з 2. вересня 1928 р.	115.53
Платня предсідателя за 1927	6.00
Платня касієра за 1927 р.	6.00
Вислано на Сиротинець	2.00
Почтові стемплі	2.00
Спейшел Теливери	10
Асекурація від Тов. майна	3.00
Розхід за 6 примірників	60
Телеграма до Ф.	2.00
Пересилка 4 календарів	31
Розхід з коляди	45
Почтівки (пост кардс)	35
Зошит	10
Загальний розхід з кінцем листопада 1928 р.	$2,027.97
Загальний прихід був	$2,708.58
Загальний розхід був	2,027.97
Чистого доходу остае	$ 680.61
Готівка з перенесення 1927 р.	1,372.77
Чиста готівка з кінцем листопада 1928 р.	$2,053.38
Позичка У. П. Ц.	200.00
Позичка М. А. П.	40.00
Позичка І. Р.	20.00
Загальна сума виносить	$2,313.38

Чиста готівка ульокована:

Clifton Trust Co. на процент	$1,066.31
Passaic Nat'l. Bank & Trust Co., на процент	714.08
First Nat'l Bank of Clifton на чек акк.	233.94
В секр. знаходиться	39.05
Позички членам	260.00
Загальна сума з кінцем листопада 1928 р. числить	$2,313.38

Маєток Товариства.

Готівка і позички	$2,313.38
2 прапори, амер. і укр.	178.78
2 печатки	7.50
1 шафа на прапори	55.00
5 урядових лент	18.75
Галицький бонд	50.00
Бонд негайної помочі	25.00
Акції земельного банку	25.00
28 членських лент	105.00
Члени довгують за ленти	7.50
Члени довгують за вкладки	59.45
1 виказ місячних зборів	6.00
1 портрет гетьманів	6.00
78 платничих книжочок	15.60
Тов. бібліотека	79.15
Загальний маєток з кінцем листопада 1928 р.	$2,952.11

ЗА УРЯД ТОВ. „УКРАЇНСЬКА СІЧ", від. 182 У. Н. С., в Кліфтон, Н. Дж.

М. А. Пипюк, предс.
Григорій Яськів, фін. секр.
Іван Роздзабик, касієр.

СКАЖІТЬ, ЛЯХИ, ЯК ВАС ЗВАТИ?

(З приводу листопадових подій у Львові).

Коли прийде хтось з колом
До твоєї хати,
Стане в хаті все торощить,
Бити і ломати
Тебе, жінку й твоїх дітей
Стане катувати, —
Чиж можеш його героєм
І местником звати?!,
Не героєм, не местником
Та людина буде, —
Звірем диким, розбійником
Назвуть й люде...
А як же вас, пани-Ляхи,
Маємо назвати?
І виж влізли, як ті збуї,
До нашої хати,
Бєте нас у нашій хаті
Й кажете мовчати.
Весь культурний наш добуток
Нищите у щерть,
Батьків, жінок, дітей наших
Ви шлете на смерть —
Ви кабани а не ми,
Чи то круть, чи верть.

Мих. Кумка.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ПАЧКОВАННЄ МУЩИН ДО ДО АМЕРИКИ МЕНШАЄ.

Теперішна активність іміґраційних властий в Америці пхнула богатьох до професії перепачковування людий через канадійську границю. Фактом одначе є, що за послідних чотирі тижні сотки людий ріжних національностий, живучих в Канаді, одержують перепустки, на підставі котрих можуть їздити до Америки чи то працювати чи на відвідини. Розуміється вони мусять мешкати в Канаді. Тому не треба наражуватися на клопоти, небезпеку життя і тратити сотки долярів, бо тепер можна набути правну денну перепустку до Америки за $100 і без бонду, а також нема ограничення, кілько аплікант має мешкати в Канаді. Адвокат GEORGE A. VARADY, 7913 W. Jefferson Ave., Detroit, Mich., занимається того рода денними перепустками і дістає їх для потребуючих. Mr. Varady можна бачити кождого вечера в Канаді під понизшою адресою: 1012 PARENT AVE., WINDSOR, ONT. 11-16

LITTLE JULIUS SNEEZER — BY BAKER

DO YOU KNOW ANYTHING ABOUT A HORSE'S HARNESS?

YES SIR! JUST A LITTLE BIT!

WELL, WHAT IS A POSTSCRIPT?

OH-I COULDN'T TELL YOU THAT SIR!

WHY SURE YOU KNOW! AFTER I WRITE A LETTER, I ADD SOMETHING. THAT'S A POSTSCRIPT!

GEE WHIZ! I GOT FOOLED!

I THOUGHT THEY CALLED THEM POSTAGE STAMPS!